

Kortsluiting

We stoken, koken en rijden elektrisch. Onze daken liggen vol zonnepanelen en weilanden zijn bezaaid met windmolens. Zijn we nu klaar met de energietransitie? Nee, niet echt. Het stroomnet zit vol en onzekerheden stapelen zich op: terugleverboetes, het uitfaseren van salderen en een ongewisse politieke koers. Met als resultaat kortsluiting in het hoofd van menig consument.

Het was ook te mooi om waar te zijn. Als we onze economie even elektrificeren, dan kunnen we snel afscheid nemen van fossiele brandstoffen. Goed voor het klimaat. Maar politiek Den Haag was even vergeten dat al die stroom geproduceerd én getransporteerd moet worden. Nu dreigt overbelasting van het energienet. En energieschaarste beperkt inmiddels de economische bedrijvigheid en de woningbouw. Fijn die energietransitie.

Op zich is er niets mis met de gedachte achter de energietransitie. Duurzaam opgewekte energie is goed voor het klimaat. Met energie-autonomie maken we onze economie minder kwetsbaar. Maar het stroomverbruik explodeert. Duurzaam opgewekte energie kan het tempo niet bijbenen. De netbeheerders ook niet. Als we niet uitkijken komt de leveringszekerheid onder druk te staan met blackouts als gevolg. Om dat te voorkomen worden de spelregels van het elektrificeren aangepast.

Maar terwijl het fundament onder de energietransitie uiterst fragiel is, dreigt nu ook het politieke draagvlak af te brokkelen. Dat betekent nog meer onzekerheid. Is de aanschaf van een elektrische auto nog wel verstandig? Stroom is schaars en duur en belastingmaatregelen onzeker. Wat is eigenlijk de terugverdientijd van zonnepanelen? Die is moeilijk te voorspellen door het uitfaseren van salderen, terugleverboetes, fiscale maatregelen en dynamische stroomprijzen. En is het nog slim om onze zuinige

hr-ketel te vervangen door een warmtepomp? De nieuwe regering zet vast een streep door de gasboetes.

Door toenemende onzekerheid is het voor consumenten lastig om investeringsbeslissingen te nemen. Bovendien worden de vraagstukken te complex voor veel mensen. Zo kan een thuisbatterij slim zijn in combinatie met een dynamisch energiecontract. Maar moet dan de omvormer vervangen worden? Moeten we voortaan de hele dag de stroomprijzen in de gaten houden? En verdienen we dat geld nog ooit terug? Prachtige vragen voor de ware liefhebber, maar niet voor de doorsnee consument. Die haakt af.

De energietransitie is en blijft een goede zaak. Maar de implementatie vereist een degelijke langetermijnvisie, stabiel beleid en een lange adem. Alleen dan kunnen we duurzaam investeren. Vooralsnog zit het grootste energielek misschien wel in Den Haag. Wie stuurt een monteur?

René Notenbomer

Business developer, columnist en
kwartiermaker duurzaamheid